

Titel: Blandede optegnelser, ideer og udkast 1848-50

Citation: "Blandede optegnelser, ideer og udkast 1848-50", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2011 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p385-txr-shoot-k2.pdf> (tilgået 05. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

2. Datering og kronologi

Papirerne rummer ingen dateringer. Udgangspunktet for udgiverens placering af papirerne er SKs oplysning på det nu tabte pakkeomslag: »Det, der laae i den mellemste Skuffe, da jeg flyttede til Østerbro«. Eftersom SK flyttede til Østerbro fra Nørregade den 24. april 1851 (april flyttedag), er indholdet blevet til før denne dato. At 7 af pakkens 15 papirer, Papir 385-391, som nævnt af H.P. Barfod »laae i Foderalet«, bidrager ikke til at opklare dateringsspørgsmålet.

I Papir 388 reagerer SK på M.A. Goldschmidts »Svar til 'Fædrelandet' af 24de, 27de, 29de og 31te December 1847« i månedsskriftet *Nord og Syd*. Artiklen udkom i slutningen af jan. 1848, hvorpå SK har skrevet optegnelsen, dvs. jan. eller feb. måned.*

Samme artikel ligger til grund for Papir 392. Efter de indledende ord »Nei, nei Goldschmidt; det var ikke fordi De var Jøde at de blev stødt udenfor« (SKS 27, 468,13-14) modificerer SK sin vurdering af Goldschmidt fra Papir 388.

I Papir 393, »Velvillig Henvendelse til Samtidige«,* tager SK til genmæle over for dem, der har dømt ham som både stolt og sær. I optegnelsen henviser han til den pøbelagtige mishandling, han har følt sig udsat for af *Corsaren*, og til den manglende indtjening på sine skrifter, han har måttet affinde sig med. Optegnelsen ligger således i forlængelse af Papir 388 og Papir 392, men er utvivlsomt skrevet senere end arbejdet med »Regnskabet« i forbindelse med udgivelsen af anden udgave af *Enten - Eller* og af *Lilien paa Marken og Fuglen under Himlen* i maj 1849.*

Papir 394 er med sikkerhed skrevet efter udgivelsen af *Sygdommen til Døden*, den 30. juli 1849, hvilket bekræftes af følgende passage: »Productiv[i]teten fra 1848 har jeg endnu ikke udgivet, med Undtagelse af det lille Skrift af den nye Pseudonym Anti-Cl. 'Sygdommen til Døden'« (SKS 27, 471,7-9).

Papir 395 er ikke skrevet længe efter, formentlig allerede i august. Her skriver SK (SKS 27, 472,30-35):

Mere har jeg ikke villet, maaskee hell. ikke kunnet; jeg har aldrig i fjerneste Maade marqueret i Retning af at være en Apostel, en Reformator o: D:, o, langfra, jeg har fra det Øieblik jeg begyndte, og stereotypet gjentaget, indskærpet »jeg er uden Myndighed«.

Tankerne er lig dem, SK formulerer i »Om Forskjellen mellem et Genie og en Apostel« i *Tvende ethisk-religieuse Smaa-Afhandlinger*, som var udkommet maj måned samme år.*

Papir 399 handler om *Indøvelse i Christendom* af pseudonymet Anti-Climacus og indledes (SKS 27, 478,8-13):

Vilde Nogen sige 'men Pseudonymen har dog egl. skrevet en Satire over hele Xstheden' saa vil jeg svare: ja; og derpaa tilføie, men han har ikke nævnt eet eneste virkeligt Msk; den eneste, der staaer Pseudonymen, saa nær, at det kommer til at gaae ud over ham, er mig. Seet under Idealitetens Belysning er ethvert Msk. ordentligviis en Pialt.

Det er en tydelig reference til skriftets forord af SK som udgiver.* Optegnelsen er næppe skrevet længe efter udgivelsen af *Indøvelse i Christendom*, den 25. sept. 1850.*

Sammenfattende kan siges, at papirerne er skrevet mellem jan. 1848 og efterår-vinter 1850.